

مقدمه

ناباروری یکی از معضلات مهم جوامع بشری است که درصد قابل توجهی از زوجها در سراسر جهان با آن روبرو هستند. علاوه بر آسیب‌های روحی، صرف وقت و هزینه درمان، باعث کاهش بازدهی کاری و کیفیت زندگی زوجها می‌شود.

علل و عوامل مختلفی در ناباروری زوجین مؤثر است. برخی از مطالعات اپیدمیولوژیک گزارش داده‌اند که میزان عفونت‌های انگلی در بیماران نابارور نسبت به افراد بارور بیشتر است. یکی از این عوامل عفونی انگل گربه یا توکسوپلازما گوندی است. فرم عفونت زای انگل (اووسیست) از مدفوع گربه‌های عفونی به طور تقریبی، روزانه یک میلیون اووسیست در محیط پخش می‌شود که از راه‌های متعددی وارد بدن میزبان‌های مختلف می‌شود. توکسوپلازما گوندی علاوه بر انسان، طیف وسیعی از مهره‌داران مانند پرندگان، گیاهخواران و گوشت‌خواران را آلوده می‌کند.

راه‌های انتقال انگل توکسوپلازما گوندی به انسان

۱- خوردن آب، سبزیجات، میوه، آلوده به شکل عفونی این انگل (اووسیست)
۲- انتقال فرم عفونی انگل از مادر به جنین

۳- انتقال خون و پیوند عضو

۴- خوردن تخم مرغ خام، شیر خان و گوشت نیم پخته

۵- فرآورده‌های گوشتی (سوسیس، همبرگر)

فرم عفونت زای انگل پس از وارد شدن در بدن از طریق جریان خون به اندام‌های مختلف مانند غدد لنفاوی، مغز و اندام تولید مثل می‌رود. مطالعات نشان داده است که این انگل بر پارامترهای تولید مثل مردان مانند کاهش تولید اسپرم، تغییر شکل اسپرم‌ها و اختلال در حرکت اسپرم‌ها، تاثیر می‌گذارد و حتی ممکن است منجر به عقیم شدن مردان شود.

در این پژوهشی به بررسی میزان فراوانی انگل توکسوپلازما گوندی در مردان نابارور در مقایسه با مردان بارور مراجعه‌کننده به مرکز ناباروری استان چهارمحال و بختیاری با روش سرم‌شناسی (سرولوژی) و بررسی خصوصیات اسپرم در نمونه‌های آنها انجام شد. برای انجام این پژوهش نمونه اسپرم و خون از ۶۷ مرد نابارور

و ۶۲ مرد بارور مراجعه‌کننده به مرکز ناباروری استان چهارمحال و بختیاری گرفته شد. نتایج خون این افراد از نظر وجود عفونت توکسوپلازما گوندی ۲ مورد از ۶۷ نفر مرد نابارور مثبت بود. عفونت مزمن و یا مواجهه با این انگل در مردان نابارور ۴۰ درصد در مقایسه با گروه بارور که ۱۶ درصد بود بدست آمد. نتایج آماری معنی‌داری ارتباط این انگل با ناباروری را نشان داد. همچنین در افراد ناباروری که عفونت مزمن انگل را داشتند، کیفیت و کمیت اسپرم‌ها مناسب نبود.

طبق نتایج مطالعه حاضر، توکسوپلازما گوندی ممکن است به طور مستقیم یا غیرمستقیم در کیفیت و کمیت اسپرم اثر بگذارد که علت اصلی ناباروری در مردان است. روشن شدن این عوامل، هدف مهم در درک نقش کلی عفونت توکسوپلازما در ناباروری مردان است و می‌تواند گامی مهم در درمان‌نهایی مشکل ناباروری ناشی از انگل توکسوپلازما گوندی باشد.

به همین دلیل پیشنهاد می‌شود که در مراکز ناباروری و IVF، عفونت توکسوپلازما گوندی در سرم و مایع منی مردان نابارور به عنوان یک آزمایش روتین بررسی و موارد مثبت آن درمان شود. علاوه بر آن زنان با

غریبالگری مانند تورچ، از بروز عوارض
این انگل پیشگیری نمود.

دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد
معاونت تحقیقات و فناوری
عنوان:

بررسی فراوانی توکسوپلاسموز در مردان
نابارور در مقایسه با مردان بارور

تهیه و تنظیم:

دکتر کبری مختاریان

دکترای تخصصی انگل شناسی پزشکی

دپارتمان انگل شناسی، قارچ شناسی و حشره شناسی

برگرفته از طرح تحقیقاتی کد ۵۸۲۶

مشکل ناباروری نیز از نظر وجود
توکسوپلاسموز بررسی شوند.

پیشگیری و کنترل توکسوپلاسموز

۱- گوشت و فرآورده های گوشتی در
دمای ۶۷ درجه سانتیگراد یا بالاتر
پخته شوند

۲- گوشت نباید در حین آماده سازی
یا پختن مزه شود.

۳- دستها پس از تماس با گوشت
نیخته و تمام ظروف آشپزخانه مانند
تخته های برش، سینک ظرفشویی،
چاقوها و سایر وسایل که برای تهیه
گوشت نیخته استفاده می شوند باید با
آب داغ و صابون کاملاً تمیز شوند.

۴- کاهش تماس با خاک و مدفوع
گربه

۵- گربه های خانگی باید فقط با
تغذیه شوند و ظروف مدفوع گربه
روزانه بایستی تمیز و با آمونیاک ۱۰
درصد و آب جوش ضدعفونی شود.

۶- هنگام باغبانی باید از دستکش
استفاده کرد.

۵- چون این انگل موجب سقط جنین
نیز می شود باید با اطلاع رسانی و
آموزش مادران باردار از خطرات
توکسوپلاسموز و انجام آزمایش های